

Dosarul nr. 3ra-913/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (R. Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, S. Iorgov și L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii taxelor plătite excesiv,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 30 ianuarie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii taxelor plătite excesiv.

În motivarea pretențiilor reclamanta a indicat că la 6 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a importat mărfuri destinate comercializării pe teritoriul RM.

La importul mărfii pe teritoriul Republicii Moldova, prin actul de inspecție din 6 decembrie 2016 a Biroului Vamal Chișinău (PVI, Industrială) a fost majorată valoarea transportului de la 29328,57 lei, până la 36913,54 lei.

S-a mai specificat că nefiind de acord cu actul de inspecție menționat, Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a înaintat cerere prealabilă, însă prin răspunsul nr. 28/11-115 din 3 ianuarie 2017, acesta a fost respinsă ca neîntemeiată.

Consideră reclamanta că actul de inspecție nr. IM4I81686 din 6 decembrie 2016 cu privire la majorarea sumei transportului este ilegal și urmează a fi anulat, din considerentele că Biroul Vamal Chișinău, în lipsa unor motive întemeiate, a dispus majorarea cheltuielilor de transport pînă la suma de 36913,54 lei, fără a verifica actele prezentate de către declarant și fără a face referire la sursele utilizate pentru determinarea valorii în vamă.

Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a specificat că potrivit facturii Pro Forma Invoice nr. 061216/1 din 6 decembrie 2016 suma transportului Shanghai, China-Chișinău este de 1450 Dolari SUA, echivalentul sumei de 29328,57 lei.

Suma în mărime de 36913,54 lei a fost calculată excesiv, deoarece la calcularea acesteia, Biroul Vamal Chișinău a ignorat dispozițiile Legii cu privire la tariful vamal și a Regulamentului cu privire la modul de declararea a valorii în vamă a mărfurilor/transportului introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, în ciuda faptului că Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a prezentat toate documentele justificative care permit determinarea valorii reale a transportului și anume a prezentat Factura Seria WI nr. 9568055 din 6 decembrie 2016 eliberată de compania de transport Societatea cu Răspundere Limitată „Cargo-Master” în sumă de 29328,57 lei, precum și contractul- comandă.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” aplicarea metodei de calcul a valorii în vamă a transportului conform art. 10 alin. (2) și art. 11 din Legea privind tariful vamal, anularea actului de inspecție IM4181686 din 6 decembrie 2016 întocmit de Biroul Vamal Chișinău 3029 (PVI Industrială), recalcularea și restituirea de către Biroul Vamal Chișinău a taxelor plătite excesiv în mărime de 1999 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii taxelor plătite excesiv, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 73, 79-83).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 4 octombrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX”, fiind menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017 (114, 115-124).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 5 martie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurenta a mai specificat că Biroul Vamal Chișinău, Post Vamal 3029, a încălcat prevederile art. 10 a Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, cu privire la metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii.

Totodată consideră Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” că cele invocate de către organul vamal sunt neîntemeiate și contrare circumstanțelor cauzei, întrucât în actul menționat nu se face referire la careva date concrete privind existența unor divergențe între informațiile din actul de verificare și existența unei discrepanțe între prețul declarat și valoare mărfurilor importate anterior de către Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX”.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data

comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs menționează că la dosar nu sunt probe care ar certifica data recepționării copiei deciziei instanței de apel de către recurent.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 11 iunie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, însă pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag.

34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bune-administrații a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile Societății cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de

proportionalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CATOL LUX” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea